

ODLUKA

o privremenim merama za banke u cilju adekvatnog upravljanja kreditnim rizikom u uslovima pandemije COVID-19

("Sl. glasnik RS", br. 150/2020)

1. Ovom odlukom propisuju se mere i aktivnosti koje je banka dužna da primenjuje u cilju adekvatnog upravljanja kreditnim rizikom u uslovima pandemije COVID-19, omogućavanjem olakšica u otplati obaveza dužnicima.

2. Banka je dužna da dužniku (fizičkom licu, poljoprivredniku, preduzetniku i privrednom društvu), na njegov zahtev, odobri olakšicu u otplati obaveza u skladu sa ovom odlukom (u daljem tekstu: olakšica), ako su ispunjeni svi sledeći uslovi:

– dužnik nije u mogućnosti da izmiruje obaveze prema banci, odnosno može imati poteškoće u izmirivanju tih obaveza usled pandemije COVID-19;

– dužnik na dan 29. februara 2020. godine, kao ni u periodu od 12 meseci pre tog dana, nije bio u statusu neizmirenja obaveza u toj banci, u smislu odluke kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke;

– na dan 29. februara 2020. godine, kao ni u periodu od 12 meseci pre tog dana, ni jedno potraživanje od tog dužnika po osnovu obaveza iz stava 2. ove tačke nije bilo klasifikovano kao problematičan kredit u toj banci.

Pod obavezama iz stava 1. ove tačke podrazumevaju se obaveze dužnika po osnovu kredita i drugih kreditnih proizvoda (kreditnih kartica i dozvoljenog prekoračenja po tekućem računu).

Na obaveze dužnika po osnovu kredita odobrenih u okviru garantne šeme Republike Srbije ili s garancijom međunarodnih finansijskih institucija, kao i po osnovu subvencionisanih kredita, olakšice iz ove odluke mogu se primeniti samo uz prethodnu saglasnost davalaca garancije, odnosno subvencije.

Obaveze iz stava 1. ove tačke ne odnose se na naknade za usluge banke, kao što su usluge platnog prometa (npr. provizija za izvršenje transakcija, naknada za održavanje računa), investicione usluge, brokersko-dilerski poslovi, usluge u vezi sa sefovima i sl.

U smislu stava 1. alineja prva ove tačke, smatra se da dužnik koji je fizičko lice nije u mogućnosti da izmiruje obaveze prema banci, odnosno da može imati poteškoće u izmirivanju tih obaveza, ako je ispunjen jedan od sledećih uslova:

– dužnik je na dan stupanja na snagu ove odluke u docnji dužoj od 30 dana u materijalno značajnom iznosu po osnovu bilo koje obaveze prema banci proistekle iz proizvoda na koje se ova odluka primenjuje;

– dužnik na dan podnošenja zahteva iz tačke 4. ove odluke ima status nezaposlenog lica;

– dužnik je u poslednja tri meseca ostvario prosečni neto mesečni prihod po osnovu zarade ili penzije koji je ispod prosečne zarade u Republici Srbiji prema poslednjim podacima nadležnog organa;

– stepen kreditne zaduženosti dužnika u smislu odluke kojom se uređuje klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke prelazi 40%, a dužnik je u poslednja tri meseca ostvario prosečni neto mesečni prihod manji za 10% ili više u odnosu na prihod pre 15. marta 2020. godine, pri čemu prosečni neto mesečni prihod tog dužnika u poslednja tri meseca ne prelazi 120.000 dinara;

– banka je na osnovu obrazloženog zahteva dužnika, u skladu sa svojim unutrašnjim aktima, ocenila da usled pandemije COVID-19 postoje druge činjenice i okolnosti koje su uticale na pogoršanje finansijskog položaja dužnika i time na mogućnost tog dužnika da uredno izmiruje svoje obaveze prema banci.

U smislu stava 1. alineja prva ove tačke, smatra se da dužnik koji je poljoprivrednik, preduzetnik ili privredno društvo nije u mogućnosti da izmiruje obaveze prema banci, odnosno da može imati poteškoće u izmirivanju tih obaveza, ako je ispunjen jedan od sledećih uslova:

– dužnik je na dan stupanja na snagu ove odluke u docnji dužoj od 30 dana u materijalno značajnom iznosu po osnovu bilo koje obaveze proistekle iz proizvoda na koje se ova odluka primenjuje;

– dužnik u periodu do dana podnošenja zahteva iz tačke 4. ove odluke, ima pad poslovnog prihoda, odnosno prometa od najmanje 15% u 2020. godini u odnosu na isti period u 2019. godini;

– došlo je do prekida poslovanja dužnika u neprekidnom trajanju od najmanje 30 dana usled pandemije COVID-19;

– banka je na osnovu obrazloženog zahteva dužnika, u skladu sa svojim unutrašnjim aktima, ocenila da usled pandemije COVID-19 postoje druge činjenice i okolnosti koje su uticale na pogoršanje finansijskog položaja dužnika i time na mogućnost tog dužnika da uredno izmiruje svoje obaveze prema banci.

3. Olakšice su reprogram i refinansiranje kredita.

Uslovi otplate obaveza ugovoreni odobravanjem olakšica (npr. visina kamatne stope, dodatna sredstva obezbeđenja i sl.) ne mogu biti nepovoljniji za dužnika u odnosu na prvobitno, odnosno ranije ugovorene uslove.

Reprogram kredita jeste promena uslova kredita, na način da se dužniku omogući grejs period u otplati svih njegovih obaveza prema banci po tom kreditu u trajanju od šest meseci, u toku kojeg banka ne naplaćuje potraživanja po osnovu glavnice, pri čemu u tom periodu obračunava ugovorenu kamatu, a rok otplate tog kredita se produžava na način da iznos anuiteta (mesečne obaveze dužnika) po isteku grejs perioda, a do kraja novog roka otplate kredita ne bude veći u odnosu na taj iznos u periodu pre primene olakšica.

Refinansiranje kredita jeste odobravanje novog kredita dužniku radi izmirenja svih obaveza koje taj dužnik ima prema banci po osnovu postojećeg/postojećih kredita, na način da se dužniku omogući grejs period u trajanju od šest meseci, u toku kojeg banka ne naplaćuje obaveze po osnovu glavnice, pri čemu u tom periodu obračunava ugovorenu kamatu, a da novi ugovoreni rok otplate kredita bude definisan na način da iznos anuiteta, odnosno mesečne obaveze dužnika po isteku grejs perioda, a do kraja novog roka otplate kredita ne bude veći u odnosu na taj iznos u periodu pre primene olakšica.

Drugi kreditni proizvodi – kreditna kartica i dozvoljeno prekoračenje računa, mogu biti obuhvaćeni olakšicama u skladu sa ovom odlukom, na način da se odobri kredit za refinansiranje obaveza po osnovu tih proizvoda uz grejs period od šest meseci, i ugovorenu mesečnu otplatu, pri čemu se period otplate produžava na način da mesečne obaveze ne budu veće u odnosu na mesečne obaveze koje bi dužnik plaćao po tom proizvodu.

Kreditni proizvodi sa ugovorenim specifičnim načinom izmirenja obaveza (npr. *balloon repayment*, *bullet repayment*, revolving) mogu biti obuhvaćeni olakšicama u skladu sa ovom odlukom na način da im se odobri grejs period, pri čemu se period otplate produžava najmanje za trajanje grejs perioda.

Ako je dužniku odobrena olakšica u skladu sa ovom odlukom, smatra se da je docnja u izmirivanju obaveza tog dužnika prema banci po osnovu kredita odnosno drugog kreditnog proizvoda koji se

reprogramira, odnosno refinansira prestala da teče danom podnošenja zahteva iz tačke 4. ove odluke, a docnja dužnika prema banci utvrđuje se prema novom ugovorenom planu otplate.

Olakšice iz ove tačke mogu biti ugovorene tako da se kamata obračunata za vreme trajanja grejs perioda naplaćuje u toku trajanja tog perioda ili nakon prestanka tog perioda, u zavisnosti od toga za koji se model olakšice dužnik opredeli u zahtevu iz tačke 4. ove odluke.

Ako je ugovoreno da se kamata obračunata za vreme trajanja grejs perioda naplaćuje nakon prestanka tog perioda, u skladu sa stavom 8. ove tačke, kamata može da se pripíše dugu, a raspoređuje se ravnomerno na rok otplate iz st. 3. do 6. ove tačke, pri čemu je banka dužna da s tim upozna dužnika pre zaključenja ugovora, odnosno početka primene grejs perioda.

Na obaveze dužnika po osnovu kamate obračunate za vreme trajanja zastoja u otplati obaveza (moratorijuma) u smislu propisa o privremenim merama za banke u cilju očuvanja stabilnosti finansijskog sistema, olakšica se primenjuje na način da se ta kamata naplaćuje nakon prestanka grejs perioda, nastavlja da se ravnomerno raspoređuje na period otplate kredita i ne pripisuje se ostatku duga.

4. Banka je dužna da, u roku od pet radnih dana od dana stupanja na snagu ove odluke, na početnoj strani svoje internet prezentacije i u svojim poslovnim prostorijama objavi obaveštenje o tome da dužnici koji usled pandemije COVID-19 nisu u mogućnosti da izmiruju obaveze prema banci, odnosno koji imaju poteškoće u izmirivanju tih obaveza, mogu podneti banci zahtev za odobravanje olakšica u skladu sa ovom odlukom.

Banka je dužna da svim svojim dužnicima koji su na dan 30. novembra 2020. godine u docnji dužoj od 30 dana po osnovu bilo koje obaveze proistekle iz proizvoda na koji se ova odluka primenjuje dostavi i individualno obaveštenje iz stava 1. ove tačke, ako su ispunjeni uslovi iz tačke 2. stav 1. alineje druga i treća ove odluke.

Banka obaveštenje iz stava 2. ove tačke dostavlja do 31. decembra 2020. godine.

Obaveštenje iz st. 1. i 2. ove tačke sadrži jasne, precizne i potpune informacije koje se odnose na:

- mogućnost podnošenja zahteva za odobravanje olakšica (u daljem tekstu: zahtev) uz navođenje uslova za njihovo odobravanje;
- vrste olakšica u otplati obaveza na koje se zahtev može odnositi, uz istaknutu napomenu da dužnik ima mogućnost izbora između ponuđenih modela olakšica (na način da izabere da li će kamatu obračunatu za vreme trajanja grejs perioda plaćati u toku trajanja tog perioda ili po njegovom prestanku);
- mogućnost dužnika da olakšice koristi za jedan ili više kreditnih proizvoda;
- način podnošenja zahteva;
- reprezentativni primer iznosa obaveza po osnovu konkretnog kreditnog proizvoda pre i nakon primene olakšica, a koji sadrži sve elemente na osnovu kojih se mogu utvrditi uslovi pod kojima se olakšice primenjuju i moguće načine otplate obaveza koje se obračunavaju u grejs periodu (u toku grejs perioda ili po prestanku tog perioda).

Dužnik može podneti banci zahtev u poslovnim prostorijama banke, elektronskim putem ili poštom, najkasnije 30. aprila 2021. godine.

Banka je dužna da o zahtevu dužnika odluči i o toj odluci obavesti dužnika u roku od 30 dana od dana prijema zahteva.

5. Banka je dužna da unutrašnjim aktima uredi:

- način na koji utvrđuje ispunjenost uslova iz tačke 2. stav 5. alineja peta, odnosno iz tačke 2. stav 6. alineja četvrta ove odluke;
- ovlašćenja i odgovornosti organa i zaposlenih banke u procesu sprovođenja mera i aktivnosti iz ove odluke;
- sistem praćenja i izveštavanja o merama i aktivnostima iz ove odluke i rezultatima njihove primene;
- postupak komunikacije sa dužnicima u smislu ove odluke.

6. Banka dostavlja Narodnoj banci Srbije izveštaj o merama i aktivnostima preduzetim u cilju omogućavanja olakšica, kao i njihovim rezultatima.

Izveštaj iz stava 1. ove tačke banka dostavlja na obrascu *Mesečni izveštaj o omogućenim olakšicama u otplati obaveza*, koji je kao *Prilog 1* odštampan uz ovu odluku i njen je sastavni deo.

Izveštaj iz stava 1. ove tačke banka dostavlja najkasnije 20. u mesecu sa stanjem na dan poslednjeg kalendarskog dana prethodnog meseca.

Prvi izveštaj iz stava 1. ove tačke, banka je dužna da dostavi do 20. januara 2021. godine, sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine.

Banka izveštaj iz stava 1. ove tačke dostavlja zaključno sa stanjem na dan 30. aprila 2021. godine do 20. maja 2021. godine.

Izuzetno, izveštaj iz stava 1. ove tačke u delu koji se odnosi na praćenje tretmana potraživanja od dužnika nakon isteka perioda primene olakšica – banka dostavlja zaključno sa stanjem na dan 31. marta 2022. godine, najkasnije 20. aprila 2022. godine.

7. Banka ne može naplatiti naknadu za preduzimanje mera i aktivnosti u skladu sa ovom odlukom, kao ni troškove koje može imati u vezi s tim merama i aktivnostima, uključujući i troškove za obradu zahteva klijenta, osim troškova neophodnih za odobravanje potraživanja koje ne utvrđuje banka (npr. kreditni biro ili katastar nepokretnosti).

8. Potraživanja banke prema dužnicima kojima su odobrene olakšice, a koja u momentu stupanja na snagu ove odluke nisu bila restrukturirana, ni problematična, niti su se smatrala problematičnim kreditom u smislu propisa Narodne banke Srbije, odnosno kod kojih nije nastupio status neizmirenja obaveze – neće se zbog odobravanja olakšice smatrati restrukturiranim, niti problematičnim potraživanjima, kao ni problematičnim kreditom u smislu propisa Narodne banke Srbije, odnosno neće se smatrati da je nastupio status neizmirenja obaveze.

Tretman iz stava 1. ove tačke primenjuje se na potraživanja iz tog stava i u periodu nakon odobravanja olakšica, sve dok su za to ispunjeni uslovi u smislu propisa Narodne banke Srbije.

Odobravanje olakšica dužnicima u skladu sa ovom odlukom ne podrazumeva nužno da je došlo i do značajnog povećanja kreditnog rizika, niti predstavlja nužno modifikaciju finansijskog sredstva, te nije neophodno da banke priznaju gubitke po osnovu te modifikacije.

Produženje roka otplate obaveza usled primene olakšica ne uključuje se u broj dana ugovorene ročnosti za potrebe primene odbitnih stavki od kapitala banke u smislu odluke kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke, kao ni u broj dana ugovorene ročnosti za potrebe obračuna pokazatelja u smislu odluke kojom se uređuje upravljanje rizikom koncentracije po osnovu izloženosti banke određenim vrstama kreditnih proizvoda.

Prekoračenje stepena kreditne zaduženosti dužnika u smislu odluke kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke koje je posledica primene olakšica, ne uzima se u obzir za potrebe obračuna odbitnih stavki od kapitala banke u smislu te odluke.

Postupanje banke u skladu sa odredbama ove odluke ne smatra se uvođenjem novog proizvoda u smislu odluke kojom se uređuje upravljanje rizicima banke.

9. Banka je dužna da svoje unutrašnje akte uskladi sa odredbama ove odluke do 31. decembra 2020. godine i da ih dostavi Narodnoj banci Srbije odmah po njihovom usvajanju.

10. Ova odluka primenjuje se na obaveze po osnovu kredita/kreditnih proizvoda odobrenih dužniku do stupanja na snagu ove odluke.

11. Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

AKTIVA sistem doo

Osnivanje preduzeća i radnji | Računovodstvena agencija | Poresko savetovanje
Propisi besplatno www.aktivasisistem.com Obrasci besplatno

Misija, vizija, cilj

Profesionalnim pružanjem usluga najvišeg nivoa iz oblasti administrativno - ekonomsko - finansijsko - pravnog segmenta poslovanja, od osnivanja firme pa tokom celog njenog postojanja, na ekonomičan način omogućiti mikro i malim preduzećima i preduzetnicima da se u celosti posvete svojoj osnovnoj delatnosti, a administraciju da sa poverenjem prepuste Agenciji.